

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
854

Vår ref
201200303-/IAA

Dato
21.02.2012

Spørsmål nr 854 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter – Vil ministeren ta initiativ til å opprette en instans som kan vurdere og fatte vedtak i klager om boplikt?

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter:

”Ordningen med boplikt synes mange steder å bli praktisert lemfeldig og urimelig. Et eksempel er øya Veierland i Tjøme kommune, hvor det er boplikt, men fravær av elementær infrastruktur. Statens landbruksforvaltning synes å spille en rolle ved innføring av boplikt, men samtidig synes det å mangle en instans hvor boplikt kan påklages. Vil ministeren ta initiativ til at en instans kan vurdere og fatte vedtak i klager om boplikt?”

Begrunnelse: Boplikt kan oppfattes som en tvang. Boplikt burde ikke eksistere i områder med særdeles dårlig infrastruktur og manglende kommunalt tjenestetilbud.”

Kommuner som ønsker det kan be om å få innført forskrift om såkalt 0-grense etter konsesjonsloven slik at det må søkes konsesjon dersom eiendom som har vært brukt som helårsbolig skal brukes til fritidsformål. I områder som er regulert til boligformål er det også mulig å få tilsvarende forskrift for eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring. Denne ”boplikten” er et av mange virkemidler som tas i bruk for å opprettholde levende lokalsamfunn, enten det gjelder i distriktene eller i små sørlandsbyer. Det kan være grunn til å merke seg at de kommunene som har valgt å ha boplikt på boligeiendommer er kommuner som politisk styres av partier fra hele den politiske fargeskalaen. Svært få kommuner har opphevet reglene når de først er innført.

Departementet har i rundskriv M-2/2009, Konesesjon og boplikt, gitt veiledning om bruken av reglene. I rundskrivet går det fram at kommunen i sin anmodning om å få innført forskrift, må ta stilling til hvilket eller hvilke alternativ i bestemmelsen det er nødvendig å innføre regler etter. Det går videre fram at kommunen ikke har krav på å få innført forskrift. Det er Statens landbruksforvaltning (SLF) som avgjør om forskrift skal fastsettes. SLF vil derfor ta stilling til om kommunen har gitt tilstrekkelige opplysninger for at forskriften kan vedtas. I den grad kommunene har spørsmål om innføring av forskrift eller tolking av en eksisterende forskrift vil SLF også ha veiledningsansvar.

Selv om kommunen har fått innført regler om 0-grense, innebærer forskriften ikke at helårsboliger i alle tilfeller må brukes til helårs bosetting. Kjøpere som ønsker å bruke boligen til fritidsformål kan søke kommunen om konsesjon til fritidsbruk. Ved vurderingen av søknaden skal kommunen vurdere konkret om det er nødvendig å hindre at den aktuelle boligen blir brukt til fritidsformål. I henhold til konsesjonsloven skal det ved vurderingen legges vekt på en rekke momenter, bl.a. eiendommens beliggenhet, om området der eiendommen ligger har karakter av å være et utpreget fritidsområde, bebyggelsens art og standard, hvor lang tid det er gått siden eiendommen ble brukt som helårsbolig, hvor lang tid den ble brukt som helårsbolig og om det er påregnelig at andre vil bruke den til helårsbolig. Kommunens vedtak kan påklages til Fylkesmannen.

Statistikk over kommunenes praksis viser at kommunene foretar en konkret vurdering slik loven gir anvisning på. I 2009 behandlet kommunene 255 søknader i alt, og i 234 saker fikk kjøperne tillatelse til å bruke eiendommen som fritidsbolig. I 2010 behandlet kommunene 175 søknader. I 158 saker ble søknaden innvilget. Også i Vestfold viser statistikken at det utøves et konkret skjønn. I 2010 behandlet Vestfoldkommuner med 0-grense 15 søknader om konsesjon. I 10 saker ble søknaden innvilget.

Jeg er kjent med at Nøtterøy kommune som har et borgerlig flertall i kommunestyret sitt har innført 0-grense på øya Veierland. Jeg er også kjent med at det har vært mye debatt omkring dette, bl.a. en folkeavstemming knyttet til om reglene skal gjelde på øya. Jeg ser ikke at denne debatten tilsier endringer med hensyn til hvem som bør ta stilling til om det skal være 0-grense eller ikke. Avgjørelsen skjer i dag av Statens landbruksforvaltning, i form av en forskrift som har vært sendt på høring blant de som er berørt. Jeg ser heller ikke grunnlag for en annen klageordning i enkeltsaker enn den som er beskrevet ovenfor.

Med hilsen

Lars Peder Brekk